

Plan for forebygging og håndtering av tidlig innsats, mobbing og krenkelser i Byhaugen barnehage.

Denne planen er et verktøy for Byhaugen barnehage i arbeidet med tidlig innsats, forebygging av mobbing, forhindre krenkende ord, handlinger og uheldige samspillsmønstre.

Dette dokumentet skal kvalitetssikre at barnehagen skal arbeide aktivt for et trygt, inkluderende og helsefremmende miljø (psykisk helse).

Handlingsplanen skal være et «levende» dokument – som vi skal bruke kontinuerlig, og evalueres samt videreutvikles ved behov. Planen tar utgangspunkt i endringer som kom i barnehageloven 01.01.2021.

Handlingsplanen skal gi personalet følgende kunnskap:

- Kunnskap om hvilke styringsdokumenter og retningslinjer vi skal forholde oss til.
- Tidlig innsats.
- Aktivitetsplan ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen.
- Hvilke tiltak gjør vi i Byhaugen barne hvis et barn blir mobbet
- Psykisk helse i Byhaugen barnehage, trygghetssirkelen, lek, gledning, sosial kompetanse, foreldresamarbeid.
- Relasjonskartlegging

Styringsdokument og retningslinjer

2.1 FN' s barnekonvensjon

FNs barnekonvensjon er den første internasjonale menneskerettighetskonvensjonen som gir barn en spesiell juridisk status. Den stadfester at barn har menneskerettigheter og krav på spesiell beskyttelse. Ifølge FNs barnekonvensjon har alle barn rett til utvikling, medvirkning, ikke-diskriminering, omsorg, beskyttelse og selvrealisering. Alle barn har rett til en oppvekst og læringsmiljø uten mobbing. Mobbing og krenkelser svekker disse rettighetene.

2.2 Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen

Barnehageloven stiller klare forventninger til barnehagens arbeid med å skape et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø for barn.

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Barnehagelovens kapittel VIII omhandler krav til barnehagen om å skape et godt psykososialt barnehagemiljø.

§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid.

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt).

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Alle som arbeider i barnehagen skal melde fra til tjenesteleder dersom de får mistanke om, eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tjenesteleder skal melde fra til barnehageeier i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå:

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres

Se egen mal til bruk for tiltaksplan.

§43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering skal vedkommende straks melde fra til barnehageeier.

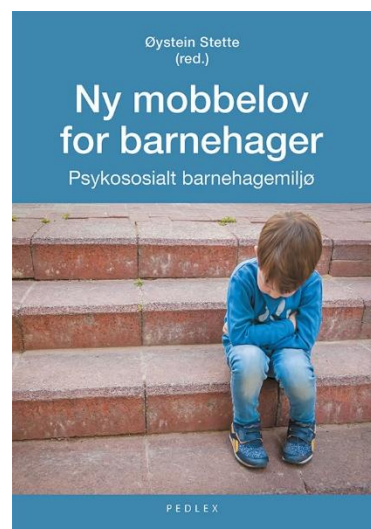
Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at tjenesteleder i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til eier direkte. Undersøkelser og tiltak etter §42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

Rammeplanen påpeker at barnehage skal barna få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra til et sosialt fellesskap.

Rammeplanen fastslår at personalet skal:

- Støtte barnet i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge og stoppe diskriminering, mobbing og krenkelser og hindre uheldige samspillsmønstre.

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.» Rammeplan for barnehagen (2017)

Tidlig innsats:

Alle barn skal ha det godt og trives i Byhaugen barnehage. Barna skal oppleve forutsigbarhet, stabilitet, beskyttelse og trygghet i nær relasjon til personalet. Barna trenger varme, oppmerksomme, omsorgsfulle, kompetente voksne.

Hva betyr tidlig innsats?

«Tidlig innsats handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i et menneskes liv, enten at vanskene oppstår i barnehagealder eller senere i livet». (Statped.no)

Ifølge rammeplanen har barnehagen, og spesielt pedagogene som jobber i Byhaugen barnehage et særlig ansvar når det kommer til å oppdage barn med særskilte behov/sårbare barn.

Rammeplanen (2017) sier:

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.»

Pedagogene skal starte med å kartlegge miljøet der det foregår uhensiktsmessig atferd, og hva som gjør barnet sårbart. Det er viktig å planlegge prosessen nøye, og måten dette skal gjennomføres på.

Det er viktig at kartleggingen av barnets atferd/sårbarhet ikke kun har søkelys på de negative sidene, men også de positive sidene med barnet. Vi skal undersøke:

- når trives barnet best? Hva liker barnet å gjøre?
- Hvem leker det med?
- Hvilke voksne knytter barnet seg til?
- Hvordan er samspillet med andre barn på avdelingen?

Barn med atferdsvansker er ofte selv ikke så bevisste på hvilke ressurser/styrker de har.

Barnet trenger oppmerksomme og tilstedeværende voksne. Det er viktig at personalet er et støttende stillas for hvert enkelt barn, og løfter frem styrkene til barnet. Dette fordi utfordringer et barn kan ha, kan skygge for barnets sterke sider (Barsøe, 2012).

Når man skal kartlegge et barn kreves det observasjon av barnet. Pedagogen skal planlegge hva som skal observeres, hvorfor, hvem som skal observere, og skrive ned hva som er blitt sett. Før man setter i gang tiltak er en avhengig av gode observasjoner av barnet og miljøet rundt barnet. Dette er noe pedagogene har god kunnskap om fra utdanningen sin.

Under hele kartleggingen skal det dokumenteres om hva som blir gjort, ulike situasjoner, hvordan personalet er i møte med barnet, og om det er noen endringer hos barnet i prosessen.

Hele personalet skal kjenne til hva Rammeplanen og barnehageloven sier om hva et allmennpedagogisk tilbud skal inneholde, og barn som trenger tilrettelegging.

Vi skal kjenne til ulike forskrifter fra utdanningsdirektoratet, kunnskapsdirektoratet og NOU som for eksempel:

- ✚ Barns trivsel- voksnes ansvar
- ✚ Kompetanse for fremtidens barnehage
- ✚ Til barnets beste
- ✚ Med forskertrang og lekelyst
- ✚ Ny mobbelov – psykososialt bhmiljø

Gjennomgående i dokumentene er at barn trenger oppmerksomhet fra kompetente, varme, tilstedeværende voksne for å trives i barnehagen. Det er alltid de voksnes ansvar for at barnet skal oppleve å bli sett, hørt og bekreftet.

Fra tid til annen kjenner personalet på uro, bekymring eller en dårlig magefølelse for et barn over lengre tid. **Da skal det settes inn tiltak** for kartlegging snarlig. Tiltakene vil variere fra barn til barn, og det må tilrettelegges i forhold til hvert enkelt barn. Pedagogisk leder melder inn til daglig leder eller fagansvarlig om sin uro/bekymring.

Barnehagen har plikt til å sikre at

I § 42 i barnehageloven (01.01.21) er det et krav om at Byhaugen barnehage skal utarbeide en skriftlig aktivitetsplan for å oppfølge hvis det er mistanke om at et barn blir mobbet, eller ikke har det trygt eller godt i barnehagen. I § 42 er det også krav til hva planen skal inneholde. Alle ansatte som jobber i Byhaugen barnehage skal være kjent med aktivitetsplikt og plan. Pedagogisk leder har særlig ansvar for å være i dialog med daglig leder og foreldrene om hva som oppdages. Pedagogisk leder skal lage en skriftlig aktivitetsplan. Aktivitetsplanen skal godkjennes av daglig leder eller fagansvarlig.

Planen skal fungere som en støtte for barnehagen og foreldre for å sikre at det er kjent og dokumentert hva barnehagen har bestemt seg for å gjøre i saken. Innholdet i planen skal trygge barnet og foreldrene om at barnehagen tar tak i saken. (Hentet fra boken av Øystein Stette: Ny mobbelov for barnehager, Psykososialt barnehagemiljø, 2020, Pedlex).

Kjenner dere på en uro for et barn, gjelder følgende prosedyre:

- ✚ Fyll ut vedlagt skjema – beskriv hva som uroer deg/dere. Alle i personalet på barnets avdeling skal fylle ut skjema – dere har forskjellige «briller» på.
- ✚ Innrapporter bekymringen eller uroen til daglig leder.
- ✚ Pedagogen skal kartlegge og planlegge hva som skal gjøres videre for barnet:
 - hva som skal observeres,
 - hvordan er miljøet på avdelingen?
 - Når trives barnet best?
 - Hva er de sterke sidene til barnet?
 - Tilknytning og samspill med de voksne og barna på avdeling?
 - Trygghetssirkelen; hvor er barnet på sirkelen, og den voksne?
- ✚ Informer foreldre, og ha en åpen dialog om hva som skjer rundt barnet. Foreldrene kjenner barna best.
- ✚ Evaluer prosessen og tiltakene. Virker tiltakene avdelingen og det pedagoger har gjort? Tiltakene skal evalueres kontinuerlig. Merkes det endring på barnet? Foreldre? Miljøet rundt? Personal? Skjema finner dere på neste side.

Aktivitetsplan ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen

(Aktivitetsplikt barnehageloven Kap 8, § 41-43)

Barnets navn: _____ Født: _____

Barnehagen: _____ Dato: _____

Hva skal denne planen løse?

[Barnets navn] har rett til et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, lek og læring. [Barnehagens navn] har [dato] fått vite av [hvem]/har funnet ut ved hjelp av [hvordan] at [barnets navn] ikke har det trygt og godt i barnehagen, fordi [skriv hva som er utfordringen basert på barnets eller melderens oppfatning].

Hva opplever barnet?

[Har barnet uttalt noe om saken? Hvis barnet kan uttrykke seg om hva som er utfordringen og hva han/hun tror vil hjelpe av tiltak, så skrives dette ned her]

Hovedmål med aktivitetsplanen:

[Hva ønsker vi å oppnå for barnet]

Aktivitetsplikt:

Hva skal vi gjøre/Hva er gjort?	Hvordan	Ansvar	Dato
Følge med	f.eks observasjon, samarbeid med foreldrene, samtaler med barna:	Ansvar	Dato
Varsle	(Ansattes navn) har varslet daglig leder: (Daglig leders navn) har varslet barnehageeier (Navn):	Ansvar	Dato
Undersøke	Beskriv hvordan dere undersøker saken (f.eks observasjoner, ståstedsanalyse, SWOT, barnesamtaler, kartlegging, foreldresamtaler etc.)	Ansvar	Dato
Beskrivelse av problem	Beskriv hva som er fremkommet under undersøkelsen:	Ansvar	Dato
Delmål	Beskriv ulike delmål for å nå frem til hovedmålet:	Ansvar	Dato
Evaluering	Hvordan skal målene og tiltakene evalueres?	Ansvar	Dato

Hvilke tiltak har barnehagen planlagt og når skal tiltakene gjennomføres?

Dere skal sette inn tiltak dere mener er egnede og tilstrekkelige for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø, og etter å ha hørt med barnet hva han/hun mener og ønsker, der dette er mulig og naturlig ut fra alder.

Tiltakene skal være faglig forankret og hensynet til barnets beste skal være grunnleggende. Mange saker fordrer tiltak på både individ-, gruppe- og barnehagenivå.

Vurder også tiltak som kan bidra med å forebygge/hindre at barnet får negative sosiale, psykiske eller psykosomatiske ettervirkninger etter hendelsen(e).

Hvis dere ser at det er behov for å endre tiltakene, eller sette inn nye tiltak etter hvert, oppdaterer dere planen. Dere skal kontinuerlig passe på at det er egnede og tilstrekkelige tiltak som er satt inn.

Vi setter inn disse tiltakene:	Ansvarlig:*		
1)			
2)			
3)			

(Antall tiltak må tilpasses den enkelte saken.)

* [Det er alltid barnehagen/barnehageeier som er ansvarlig for at tiltak gjennomføres. Her skriver dere hvem i barnehagen/barnehageeier som er ansvarlige for at hvert enkelt tiltak gjennomføres. Hvis dere har avtalt med noen som ikke er ansatt i barnehagen om å gjennomføre tiltaket, skal dette også fremgå. Dere skal ikke legge ansvaret på barnet eller foreldrene i aktivitetsplanen, da det er barnehagen som skal sørge for at barnet skal få det trygt og godt].

Evaluering av tiltakene:

[Spesifiser hvilket tiltak som evalueres og dato for evaluering. Beskriv hvorvidt tiltaket skal videreføres eller avsluttes]

Sted:

Dato:

Signatur:

Hvis barn blir mobbet i Byhaugen barnehagen, hva er tiltakene?

Utarbeidet av personalet i felleskap på planleggingsdager og personalmøter våren og høsten 2016. Revidert våren 2021.

Ansvar: Daglig leder er ansvarlig for å sikre at barnehagen følger opp mobbing i barnehagen.

Handling:

- Barnehagen informerer foreldre på foreldremøtet om høsten om denne rutinen.
- Barnehagen setter klare og forståelige grenser for akseptabel oppførsel – ikke autoritært – men på en varm og inkluderende måte.
- Voksne er gode rollemodeller for barna – inkluderende voksne – vi tar barnet på alvor. Voksne observere hverandre og gir tilbakemeldinger til hverandre. Vi jobber med våre egne holdninger.
- Barna oppfordres til å si ifra hvis de ser andre blir plaget eller selv blir mobbet og vi voksne går videre/jobber med det vi har fått informasjon om.
- Hvis foreldre gir tilbakemelding eller er bekymret for at barnet mistrives i barnehagen skal det tas på alvor.
- Hvis personalet ser et barn som blir mobbet eller plaget gripes det inn umiddelbart.
- Personalet informeres og observerer involverte barn – utarbeider felles strategi ved gjentakelse.
- Barnehagen kontakter de involvertes hjem.
- Barnehagen har samtale med foreldre og eller barn. Forslag til tiltak drøftes, og referat skrives.
- Barnehagen utarbeider tiltaksplan – hvis nødvendig.
- Barnehagen tar grep om situasjonen og iverksetter tiltak som er nødvendige i forhold til enkeltpersoner, grupper og hele avdelingen/barnehagen.
- Barnehagen vurderer og søker hjelp hos andre instanser.
- Barnehagens ansatte sørger for oppfølging av involverte barn og evaluering av tiltak.

Lovhenvisninger

- **Barnehageloven, kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø, §41 og § 42**
- [Forskrift om miljørettet helsevern § 12](#)

Fagreferanser

- [Barns trivsel- voksnes ansvar](#)
- [Mobbing i barnehagen](#)
- [Udir-nullmobbing.no](#)
- NOU: Ny barnehagelov - til barnets beste:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/677d13eae68c463fa5c2cbb2f9b54e82/no/pdfs/nou202020200014000dddpdfs.pdf>

Barn som blir mobbet

Mobbing er når en person eller en gruppe gjentatte ganger over tid plager eller trakasserer et offer. Det er skjevt maktforhold mellom den/ de som mobber og den som blir mobbet. Mobbing blant småbarn kan forebygges ved at voksne er oppmerksomme på barnets trivsel og barnegruppens samværmønstre. Det kan være nødvendig at voksne går inn i leken for å gi nye ideer til tema og forebygge uheldige maktmønstre.

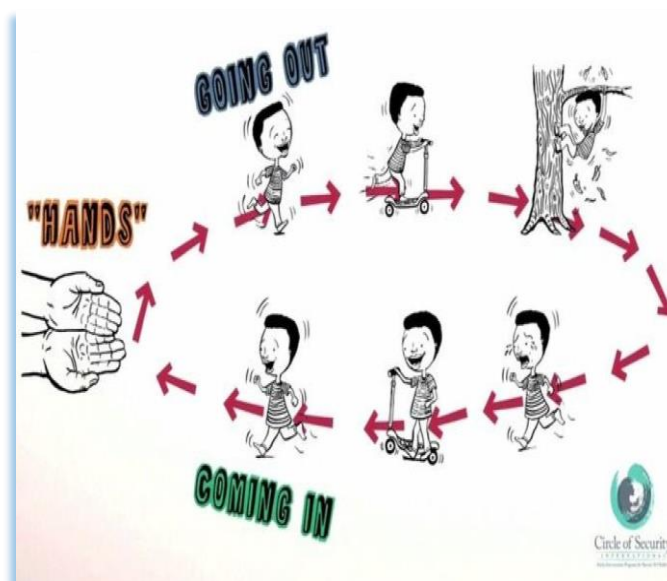
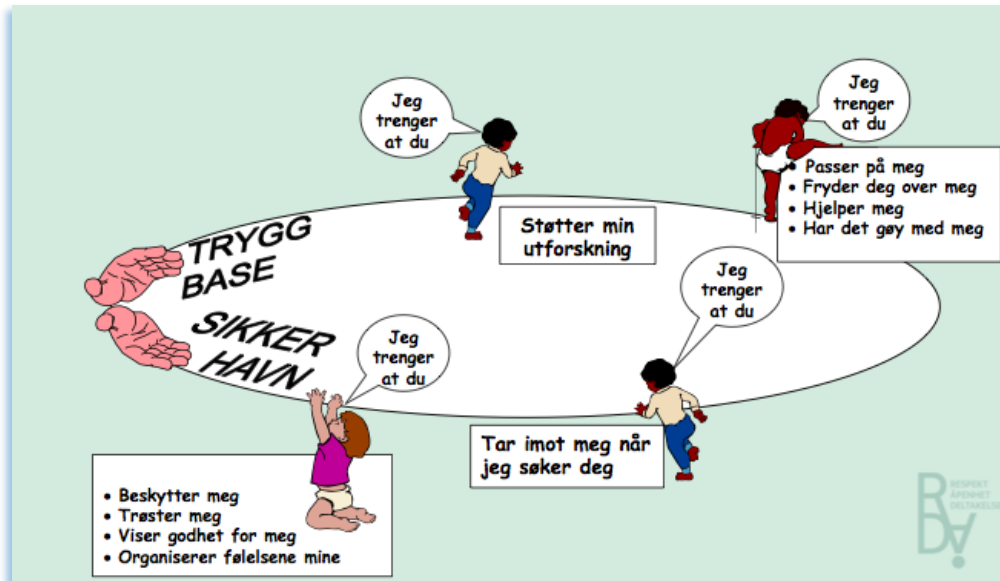
Vær oppmerksom hvis et barn

- Ofte blir utsatt for sårende bemerkninger
- Gjentatte ganger blir gjort narr av og ydmyket
- Domineres av andre og dette er et mønster
- Blir dyttet, sparket og slått uten å kunne forsvare seg
- Har sår eller ødelagte klær uten å kunne forklare hvorfor
- Blir utestengt fra gruppelek
- Ofte er den siste som blir valgt til gruppelek
- Stadig holder seg til en voksen i utetiden
- Virker skremt og usikker
- Vegrer seg for å komme i barnehagen

Psykisk helse i Byhaugen barnehage,

I Byhaugen barnehage bruker vi trykghetssirkelen i måten vi møter barna på, og i forebygging for den psykisk helse. Alle i personalet har fått opplæring i trykghetssirkelen (Circle of security) og hvordan vi bruker den i hverdagen. Hvor er barnet på sirkelen? Og hvor er den voksne på sirkelen? Dette er en tilknytningsmodell som lærer oss voksne å se barnet innenfra og kunne forstå barnets signaler bedre, og møte barnet der det er på sirkelen.

Lekens betydning

I Byhaugen barnehage forstår vi viktigheten av leken som barns måte å være og lære på. Har barn det ikke bra, går de glipp av leken, fellesskapet og læring.

Å skape trygge lekemiljøer med gode relasjoner mellom barn og voksne er en forutsetning for arbeidet med forebygging av mobbing og krenkelser.

FUB beskriver at de ansatte må være både mentalt og fysisk til stede blant barna. Barnehagen skal sørge for at barna har det trygt og godt. Vi må jobbe systematisk for å forebygge mobbing og skape et miljø der barna trives. Det krever at vi ansatte har et bevisst forhold til seg selv som rollemodeller. Grunnleggende verdier som respekt og omsorg skal prege kommunikasjonen vår med barn og kolleger.

En del av visjonen til Byhaugen barnehage er et av målene vennskap – at alle barna skal ha en venn i barnehagen. Det å ha en venn og være en venn er et fint mål i det forebyggende arbeidet i forhold til mobbing. Vennskap beskytter mot mobbing. Byhaugen barnehage sin erfaring er at det er lurt å involvere barna i arbeidet med å skape et godt fellesskap. Snakk sammen om hvordan alle i barnehagen skal være mot hverandre. (FUB – mobbing i barnehagen).

Vi skal skape en lekeatmosfære hvor voksne tolker lekesignaler, hjelper og støtter barna i lek og har det moro hver dag.

Gleding - sosial kompetanse:

Ved å ha fokus på Gleding, sosial kompetanse og egen utvikling vil vi sette i gang en prosess hvor både voksne og barn legger vekt på det positive i seg selv og andre.

Gleding er et univers Siri Abrahamsen (Gleding.no) har skapt. Hva kunne være det motsatte av mobbing? Jo – Gleding!

Visjonen er å skape en empatisk verden. Gleding skal bidra til å skape et tankesett som er opptatt av relasjoner, livskvalitet, helse, bærekraft og hverdagsglede. Gleding er for oss som vil gjøre en forskjell for andre.

For Byhaugen barnehage skal Gleding være en paraply for alle avdelingene, da begrepet Gleding rommer mye som vi synes er viktig i hverdagen. Trygghetssirkelen, sosial kompetanse, fysisk, psykisk og sosial helse og tilstedeværende voksne. Gleding skal bli brukt også på personalmøter og i møte med dere foreldre.

Alle barn og voksne skal bli hverdagshelter. Vi skal spre glede og lære andre om Gleding. Vi skal etablere en gledingspatrulje, og ha gleding-venn. Hver avdeling tilpasser opplegget etter barnas alder. Les mer om prosjektet på barnehagens hjemmeside.

Sosial tilhørighet er viktig når vi arbeider for å forebygge mobbing. Barn som opplever god støtte fra personalet i sin utvikling og støtter opp om barnas rettigheter, bygger opp bedre samspillsmønstre med hverandre. Dersom de voksne rundt barnet forsømmer oppgaven, kan det føre til negative samspillsmønstre, mobbing og krenkelser.

Vi vet at sosial kompetanse er nøkkelen til trivsel og fellesskap i barnehagen (Rammeplanen 2017). I forhold til sosial kompetanse er det 5 områder som er viktig å reflektere rundt for å fremme sosial kompetanse:

- Prososial atferd = Vi setter fokus på positive sosiale holdninger og handlinger (hjelp andre, oppmuntre og gi positive tilbakemeldinger, dele med andre)
- Selvkontroll = Vi skaper naturlige situasjoner hvor barna kan øve på turtaking, inngå kompromisser, ta felles avgjørelser bla.
- Selvhvedelser = Vi skaper et miljø hvor barna skal ha tro på seg selv og tørre å si egne meninger, samt å tåle og akseptere andres forstand.
- Lek, glede, humor = Dette skal være en stor del av hverdagen i barnehagene – og skal dokumenteres gjennom hele året
- «Vennskap» som i visjonen vår. Alle skal oppleve vennskap og ha en venn.
- Positiv kommunikasjon = Personalet er opptatt av å se og høre barna, og se det gode og positive i hverandre. Vi jobber for å skape en god tilbakemeldingskultur hvor et rikt språk og tydelig respons står sentralt.

Barn i Byhaugen barnehage skal møte trygge, rause, varme, sensitive og tydelige voksne som tar ansvar for barnets beste.

Foresattes ansvar, og vårt ansvar sammen med dem:

Byhaugen barnehage tror på viktigheten av samarbeidet mellom hjem og barnehage. Foresatte er barnas viktigste rollemodeller og det er viktig å skape forståelse for det. Det er derfor viktig for oss å ha et godt samarbeid med dere foresatte. Vi vektlegger disse punktene i samarbeidet:

- Foresatte møter på foreldresamtaler, foreldremøter etc.
- Foresatte er lydhøre for barnehagens arbeid mot mobbing og krenkelser.
- Foresatte tar kontakt med barnehagen om de kjenner uro for sitt barn.
- Foresatte skal være rollemodeller overfor alle barna (omtale alle på en inkluderende måte).
- Foresatte skal inkludere alle barn i barnehagen.

Relasjons kartlegging av personalets relasjoner til enkeltbarn (Kari Pape):

I en travel barnehagehverdag er det viktig at man har systemer som sikrer at alle barna blir sett og ivaretatt. Alle barn trenger voksne som ser dem, som de stoler på, som de har tillit til og som de har en god relasjon med. For å sikre oss at alle barn blir sett, bruker vi en type kartlegging om heter relasjonskartlegging. Det er en kartlegging av de voksnes holdning til hvert enkelt barn. Metoden går kort sagt ut på å sette farge på barna. Rødt for de barna som får trampe inn i sjelen din, gjerne med støvler på. Hjertebarna. Svart for de som trigger noe i deg, som får det til å koke over. Grønt for de du har god kontakt med. Som blir sett og hørt på en god måte. Og blått for de du sjelden eller aldri har skikkelig kontakt med. De usynlige. Målet er at vi personalet skal ha en felles plattform, et internt verktøy, der personalet må granske seg selv – hvordan er min relasjon til alle barna?

Skjemaet skal fylles ut av personalet i barnehagen ved bruk av en av disse fargene (det er viktig å understreke at du godt kan gi to farger til et og samme barn)

Dette er hentet fra inspirasjon fra Kari Pape, og andre barnehager som bruker denne typen kartlegging.

Hvis du føler at en eller flere av setningene under stemmer med dine følelser / holdninger til dette barnet:

Rød farge:	Svart farge:	Blå farge:	Grønn farge:
<ul style="list-style-type: none">• De barna ”som får tråkke inn i sjelen din med støvler på”• De barna du gir privilegier• De barna du umiddelbart forstår og blir glad i	<ul style="list-style-type: none">• De barna som får det til å koke over for deg• De barna som gjør at du blir sintere enn situasjonen egentlig tillater• De barna du ikke forstår	<ul style="list-style-type: none">• De barna som ikke kontakter deg, eller tar sjelden kontakt.• De barna du selv ikke kontakter	<ul style="list-style-type: none">• Barn du har utmerket kontakt med, men som likevel ikke hører under rød.

Etter at skjemaet er fylt ut av samtlige ansatte i barnehagen, skal vi gjennomgå og summere fargekoder for hvert barn. Hvis et eller flere barn får mange svarte, blå eller røde ruter, bør dette få konsekvenser for det videre arbeidet.

Refleksjon:

«Svarte» barn:	«Blå» barn:	«Røde» barn:
Hva gjør det med barnet at alle/flesteparten av de voksne først og fremst har negative følelser til barnet? Hva er det som får oss til å «se rødt»? Hva gjør «svarte holdninger» med de andre barnas forhold til det aktuelle barnet? Hvilke konkrete tiltak kan vi sett i gang for å endre personalets negative holdninger til «svarte» barn?	Hva gjør det med et barn som mangler kontakt med en eller flere voksne i barnehagen? Hvorfor har personalets så lite kontakt med dette barnet? Hva gjør «blå avstand» med de andre barnas forhold til dette barnet? Hvilke konkrete tiltak vil vi sette i gang for å synliggjøre barnet og øke frekvensen av kontakt med «blå» barn i hverdagen?	Hvilke konsekvenser har det for et barn at alle/flesteparten av personalet «lar dem tråkke inn i sjelen sin med støvlene på»? Kan dette få negative konsekvenser for barnet? Hvilke konkrete tiltak kan vi sette i gang for å «dempe» de «røde» barna?

Med utgangspunkt i resultatene, lag en oversikt over de tiltak som skal settes i gang. Sett opp en tidsramme og vær konkret når det gjelder ansvarsfordeling (Tidlig innsats).

Tips: For å få så ærlige svar som mulig er det fornuftig å la den enkelte ansatte få fylle ut skjemaet for seg selv. Det kan til og med gjøres anonymt. Skjemaene leveres til styrer, som fyller opplysningene over i et samlingskjema. Det viktigste er ikke å vite hvilke holdninger den enkelte voksne har til det enkelte barn, men å vite hva de voksnes holdninger samlet sett betyr for det enkelte barns ve og vel i barnehagen.

Ansatt: _____

Dato: _____

Fargeskjema:

	Red	Black	Blue	Green
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				
Barn:				